

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2021

Mellomåsen barnehage

INNHALDSFORTEGNELSE

1	KONTAKTINFORMASJON	4
2	INNLEDNING	5
	2.1 Innhold i planen.....	5
	2.2 Fordypningstema.....	5
3	LOVER OG FORSKRIFTER	6
4	SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER	7
5	BARNEHAGEDAGENS INNHOLD	7
	5.1 Gjennomløpende innhold.....	7
	5.2 Mellomåsen barnehagens pedagogiske plattform.....	8
	5.3 De sju fagområder	9
	5.4 Overganger	10
	5.5 Progresjon	11
	5.6 Barnehagens digitale praksis	11
6	BARNEHAGENS MÅL OG TILTAK	12
	6.1 Omsorg	12
	6.2 Sosial kompetanse.....	13
	6.2.1 Forebygging av mobbing og krenkende atferd i barnehagen.....	13
	6.3 Lek	14
	6.3.1 Aldersinddelte grupper.....	14
	6.3.2 Lekpregede aktiviteter med matematikkinnhold	14
	6.4 Språk og kommunikasjon	15
	6.5 Natur.....	15
7	MEDVIRKNING	16
	7.1 Foreldremedvirkning	16
	7.2 Barnas medvirkning.....	17
8	DOKUMENTASJON OG VURDERING	17
	8.1 Dokumentasjon	17
	8.2 Vurdering.....	17
9	OVERSIKT OVER ARRANGEMENTER OG MØTER	18

1 Kontaktinformasjon

Besøksadresse: Mellomåsen barnehage
Tømmerfaret 2, 1414 Trollåsen

Virksomhetsleder: Merete Bygstad

Stedfortreder: Heidrun Hovde

Telefon

Barnehagens hoved nummer: 66 81 99 17 (kontor)

Avdeling Gjøglerne: (mobil: 924 27 946)
Pedagogisk leder: Renate Nordhaug

Avdeling Soria Moria: (mobil: 926 81 197)
Pedagogisk leder: Jeanette Vetland

Avdeling Berget det blå: (mobil: 922 03 919)
Pedagogisk leder: Heidrun Hovde
Karethe Bordal

Avdeling Gapatrosten (mobil: 926 02 519)
Pedagogisk leder: Lisbeth havre
Stine jensen

2 Innledning

Vi vil med denne årsplanen ønske velkommen til Mellomåsen barnehage.

Mellomåsen barnehagen er en kommunal barnehage og eies av Nordre Follo kommune.

August 2020 har vi 62 barn fordelt på 4 avdelinger med barn i alderen 1–6 år.

Avdelingene har en slik inndeling i 2020:

Gjøglerne:	18 barn i alderen 3–6 år med en pedagogisk leder og to assistenter
Soria Moria:	18 barn i alderen 3–6 år med to pedagogiske leder og en assistent
Berget det blå:	12 barn i alderen 1 -2 år med to pedagogisk leder og to assistenter
Gaptrosten:	13 barn i aldere 2 -3 år med to pedagogiske ledere og to assistenter

Barnehagen har 15 årsverk i 2021.

2.1 Innhold i planen

Årsplanen bygger på barnehageloven med forskriftene «Rammeplan for barnehagen» og er et arbeidsverktøy for personalet. Planen gir informasjon om hvordan barnehagen arbeider med disse punktene:

- ✚ tilvenning av nye barn
- ✚ omsorg
- ✚ lek
- ✚ danning og læring
- ✚ progresjon
- ✚ barn og foreldres medvirkning i planarbeidet
- ✚ overgang til og samarbeid med skolen
- ✚ vurdering og dokumentasjon av pedagogisk arbeid

I tillegg jobber barnehagen fast gjennom året med **språk og sosial kompetanse**.

Årsplanen er en overordnet plan og skal ses i sammenheng med kommunens sentrale planer.

Årsplanen legger føringer for barnehagens temaplaner, månedsplaner og ukeplaner.

2.2 Fordypningstema

Barnehagen velger hver høst et fordypningstema som tar utgangspunkt i fagområdene i rammeplanen (se temaplan). Barnehagen jobber tverrfaglig og skal se fagområdene i sammenheng. Fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

I 2021 skal alle barnehagene i Nordre follo sertifiseres som trafikksikker barnehage.

Det utarbeides en egen temaplan for dette arbeidet som iverksettes i løpet av 2021

Med ønske om et godt samarbeid og et spennende år!

Hilsen personalet i Mellomåsen barnehage.

3 Lover og forskrifter

Barnehagedriften er underlagt ulike lover og forskrifter.

3.1 Barnehageloven (17. juni 2005)

3.2 Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (1. august 2017)

Barnehagens verdigrunnlag

Det kommer frem av barnehageloven § 1 at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk tradisjon, arv og tradisjon som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til slik som FN konvensjonen av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen.)

3.2.1 Kommuneplan Nordre Follo

Kommuneplanen 2019–2030

Kommunestyret i Oppegård vedtok en ny kommuneplan for Nordre Follo 13. mai 2019. Kommunestyret i Ski har fattet et tilsvarende vedtak. Med den nye kommuneplanen har vi lagt grunnlaget for en grønnere kommune.

Den vedtatte planen består av to deler, en samfunnsdel som peker ut satsingsområder og en arealdel som gir rammer for videre utbygging og bevaring av grønne områder.

Nær og nyskapende

Samfunnsdelen viser vei mot en kommune som skal være NÆR og NYSKAPENDE. Planen omtaler fire satsingsområder:

- Sammen for en ny kommune
- Trygg oppvekst
- Aktiv hele livet
- Byvekst med grønne kvaliteter

4 Samarbeid med andre instanser

Barnehagen samarbeider med flere ulike instanser:

- pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)
- barnevernstjenesten
- skole
- helsestasjon
- andre barnehager

Meldeplikt

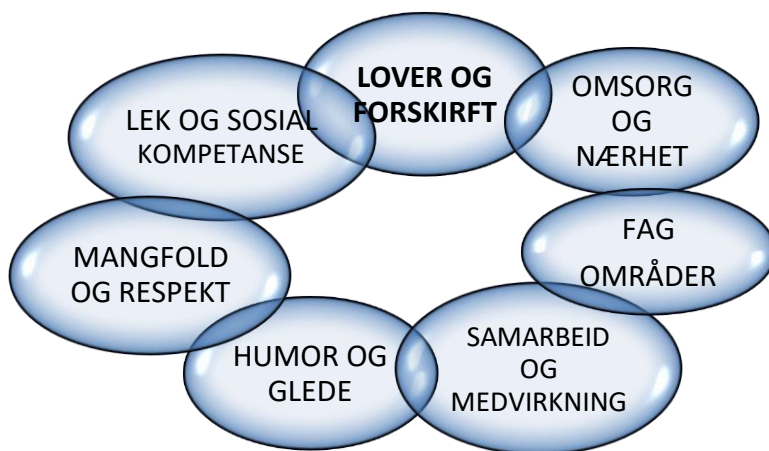
Offentlig ansatte og helsepersonell har meldeplikt til barnevernstjenesten ved mistanke om omsorgssvikt, jf. barnevernsloven kap. 6 § 22.

Tverrfaglige brukermøter

Tverrfaglige brukermøter er et tilbud til foreldre som er urolig for trivsel og utvikling til barnet. Hensikten med møtene er å styrke foreldrenes medvirkning og sammen finne gode løsninger for familien og barnet. På disse møtene deltar helsestasjonen, PPT og barnevernstjenesten.

5 Barnehagedagens innhold

«Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi og bidra til at alle barn som går i barnehagen får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.» (Rammeplanen 2017 s. 8)

5.1 Gjennomløpende innhold

Den vanlige barnehagehverdagen med sine rutiner og gjøremål er viktig for barna. Barnehagedagen inneholder alle de utfordringer som gjør at barna utvikler seg sosialt og individuelt.

Hverdagen er summen av mange faste rutiner og aktiviteter der barna får øve seg gjennom

- samtaler
- lek
- konsentrasjon
- konfliktløsning
- selvstendighetstrening
- fysisk utfoldelse

5.2 Mellomåsen barnehages pedagogiske plattform

Med anerkjennelse og respekt som viktige grunnpillarer

I barnehagen er barn og voksne gjennom hele dagen i et nært samspill. Kvaliteten på det daglige samspillet er avgjørende for hvordan barna opplever verden rundt seg og hvilken forståelse barna får av livet. Barnet har behov for å få bekreftelse på at det blir tatt på alvor for å utvikle en god selvfølelse. Vi voksne må vise gjennom handling og ord at barna har rett til å ha sine følelser og sin integritet. Den voksne må vise oppriktig interesse og tilstedeværelse for barnet. Samspillet må være preget av gjensidig respekt på en oppriktig og genuin måte.

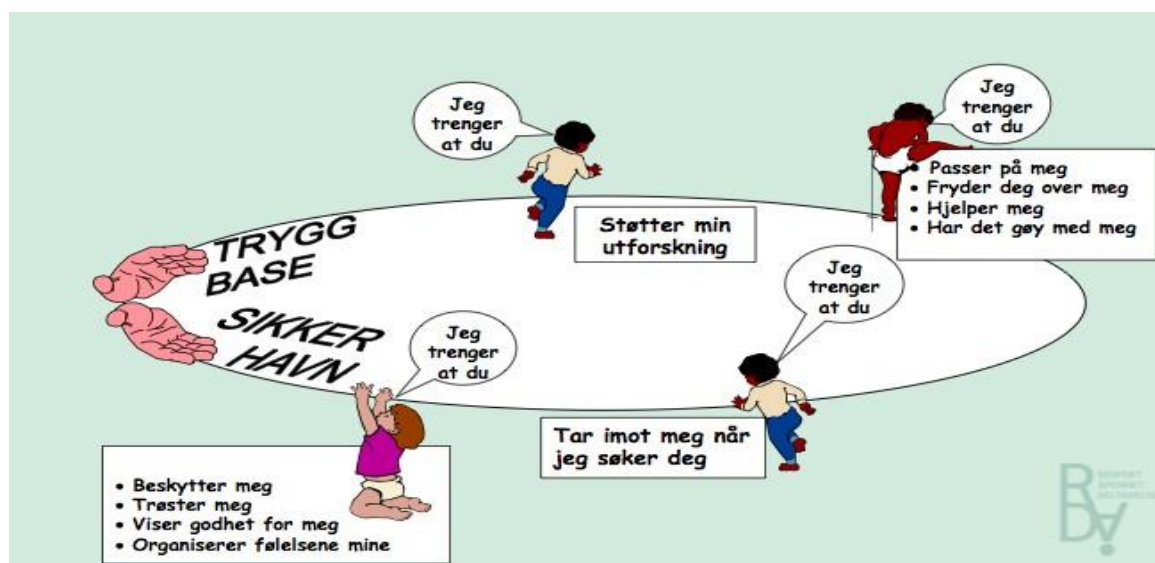
Barnet skal oppleve at det som foregår i deres verden er betydningsfullt og at den voksne er en trygg base. **Se trygghetssirkelen.**

TRYGGHETSSIRKELEN

Tilknytning: Barnets avhengighet og behov for beskyttelse og omsorg

Utforsking: Barnets selvstendighet og behov for å undersøke og mestre verden

Behovene er avhengige av hverandre. For å tørre å utforske, må barn kjenne seg trygge og beskyttet. Det vil si at barn må ha en viss ro inni seg for å klare å være nysgjerrig på verden. På den andre siden: mens barnet utforsker verden, kan barnet bli både redd, sint og trøtt. Da trer behovet for nærhet og tilknytning fram igjen. På denne måten er både tilknytningsbehovet og utforskningsbehovet avhengig av hverandre, og begge er grunnleggende for trygghet og livsglede.

5.2.1 Voksenrollen

Barnet ser seg selv gjennom de voksnes øyne. Barna har behov for at vi voksne setter tydelige grenser, beskytter og gir omsorg for at de skal bli trygge.

Den voksne må ha en anerkjennende tilnærming til barnet for at samspillet skal bli positivt.

Å være anerkjennende betyr å se barnet som et selvstendig individ med rettigheter og integritet.

Personalet skal

- lytte til hva barnet formidler
- være bevisst verbalt og nonverbalt språk
- ta barnets formidling på alvor
- hjelpe og veilede barnet
- støtte barnet og hjelpe det med å sette ord på sine følelser
- være engasjert, omsorgsfull og nær

5.3 De sju fagområdene

Barnehagens måte å jobbe på er tverrfaglig. Det betyr at alle fagområdene fra rammeplanen er vevet inn i barnets hverdag og kommer frem både i planlagte aktiviteter og gjennomløpende innhold. Målene for fagområdene som er formulert i rammeplanen, er rettet mot opplevelser. Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder og interesser og vil bli nedfelt i avdelingenes månedsplaner og ukeplaner.

5.4 Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Starten på barnets «karriere» i barnehagen er spesielt viktig for at barnet skal trives og utvikle trygghet for videre læring. I Mellomåsen barnehage har vi mange tiltak for at barnet skal få et så godt og positivt møte med barnehagen som mulig.

Tiltak

- besøksdager med «lekestue» før oppstart
- besøk/lek på uteområdet før oppstart for barn med foreldre
- minst tre dager tilvenning
- primærkontakt
- helst ikke fulle dager den første uka for de minste
- nært samarbeid og kommunikasjon med foreldrene om hvordan dagen legges opp
- oppstartssamtaler med foreldre
- oversiktlige lister over når barna har sovet og fått bleieskift
- Vi sørger for å dekke barnas individuelle behov for blant annet mat og søvn.
- Voksne sitter på gulvet sammen med barna og gir mye omsorg og nærhet.
- Voksne tolker og leser barnas kroppsspråk for å forstå og kunne tilrettelegge for barnas behov.

Overganger i barnehagen

I Mellomåsen barnehage vil barna få 1 overganger hvis de er hos oss fra de er 1 år. Overgangen blir planlagt godt og med god tid til tilvenning gjennom besøk og lek på den avdelingen barna skal på. Vi sørger for at barna kommer sammen med noen de har relasjoner til.

Vi informerer foreldre godt gjennom nødvendige samtaler og annen tilrettelagt informasjon.

Overgang mellom barnehage og skole

Mellomåsen barnehage ligger rett ved Vassbonn skole som våre skolestartere sogner til. Skolestarterne er fordelt på avdelingene Gjøglerne og Soria Moria og utgjør gruppa «Regnbuegruppa». Gruppa møtes én gang i uka og har temaarbeid og søkelys på selvstendighet og forberedelse til skolestart.

Tiltak

- Vi har en egen plan for skolestartere i Mellomåsen barnehage (Regnbueplanen).
- Vi har en egen tidsplan for samarbeid mellom barnehagene og skolene i kommunen.
- Barna får besøke SFO og klasserom og hilse på noen av SFO ansatte og lærere.
- Før barnet slutter hos oss, har vi foreldresamtale der vi fyller ut et skjema (Overføringsamtale) i samarbeid med foreldrene som leveres skolen.
- Hvis barnet har behov for tilrettelegging, har barnehage og skole og foreldre møter slik at skolen kan tilrettelegge for barnas behov på best mulig måte.

5.5 Progresjon

Progresjon innebærer at alle barna skal utvikle seg individuelt og oppleve fremgang i løpet av sin barnehagetid.

I Mellomåsen barnehage legger vi til rette for dette gjennom

- bevisst organisering av avdelingene og store og små barnegrupper
- fastsatte tilrettelagte mål for hver avdeling i månedsplaner som er tilpasset barnas individuelle behov og utvikling
- å oppdage og følge opp det barnet er opptatt av
- å bidra til at barna får mestringsopplevelser og noe å strekke seg etter
- å introdusere fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse gjennom planarbeid, temaplaner og ukeplaner
- faste aldersinndelte grupper
- samarbeid på tvers av avdelingene for tilrettelegging gjennom lek
- valg av nytt tema hvert år som tar utgangspunkt i barns medvirkning
- foreldresamtaler og godt samarbeid med foreldre om barnas utvikling og progresjon
- bevisst tilrettelegging av lekemateriale og aktiviteter som er tilpasset barnegruppa og hvert enkelt barn fra år til år
- naturlig progresjon gjennom barnehagehverdagen fra yngst til eldst

5.6 Barnehagens digitale praksis

Digital praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en bevisst holdning til etisk forståelse knyttet til digitale medier og ivareta barnas personvern.

- Hver avdeling har tilgang til PC som kilde til informasjonsinnhenting, lek og kunnskap.
- Hver avdeling får tilgang til I Pad som kan brukes i temaarbeid.
- Personalet er bevisst på god digital praksis.
- De eldste barna får ta egne bilder av barn og aktiviteter.
- Personalet dokumenterer arbeid med bilder og referater.
- Barna skal få basiskompetanse på digitale verktøy og hvordan det brukes på en ansvarsfull måte gjennom deltagelse og samtaler.

5.7 Barnehagens mål og tiltak

5.7.1 Omsorg

God kvalitet for barn innebærer varme, støttende og omsorgsfulle voksne som fanger opp barnas behov, gir god respons på verbale og non-verbale signaler og som stimulerer barnas nysgjerrighet.

- Personalet er omsorgsfulle og nære og «har et fang tilgjengelig» så langt personalressursene rekker.
- Vi ivaretar barnas fysiske omsorgsbehov gjennom en god dagsrytme.
- Personalet er lydhøre for barnas behov, tolker og responderer på barnas kroppsspråk i hverdagen.
- Vi sørger for god og åpen kommunikasjon med foreldrene gjennom daglig kontakt, e-post og informasjonsskriv.
- Vi støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og selv kunne ta imot omsorg.
- Personalet møter alle barn med interesse og omsorg.
- Vi bruker primærkontakter ved tilvenning.
- Personalet passer på at alle har en å leke med og opplever trivsel

5.8 Tidlig innsats- forebygging av vold og seksuell misbruk

Fra høsten 2019 er det vedtatt et stort satsingsområde i alle barnehagene i Ski og Oppegård som skal forebygge vold og seksuelle overgrep mot barn. Se eget infoskriv.

Det pedagogiske prosjektet heter «Se meg- hele meg» og har som mål å ruste barn til å fortelle om overgrep og vold så tidlig som mulig slik at de kan få hjelp så tidlig som mulig.

Prosjektet tar sikte på å styrke og trygge barn i møte med barns seksuelle utvikling ved å gi kunnskap om normal utvikling og hvordan snakke om kropp, følelser og grenser. På denne måten er barna bedre rustet til å vite hva som er normalt og ikke normalt.

Tiltak:

- Felles progresjonsplan for alle barnehagene i Ski og Oppegård (se temaplan)
- Felles veileder for kvalitetskennetegn
- Pedagogisk hjelpemiddelet «Æ- E –MÆ»
- Samtaler og litteratur
- Informasjonsbrosjyre til foresatte

5.9 Sosial kompetanse

Barna i Mellomåsen barnehage skal utvikle god sosial kompetanse.

Sosial kompetanse innebærer å ha positive relasjoner til andre mennesker. Vi må kunne følge regler og normer for akseptabel atferd. Barnas oppfatning av seg selv er avhengig av hvordan de blir møtt. Vennskap og gode relasjoner er en forutsetning for god læring og opplevelse av mestring.

Sosial kompetanse og danning handler om at barnet skal

- kunne ta kontakt med andre på en positiv måte
- kunne samarbeide, ta hensyn og vise omsorg
- kunne utvikle selvstendighet, fleksibilitet og kreativitet
- ut ifra alder, få erfaringer til å løse konflikter og danne positive relasjoner i lek og samvær
- utvikle positivt selvbilde og holdninger til egen læreevne

Tiltak

- Personalet er rollemodeller og gir hverandre og barna positive og konstruktive tilbakemeldinger.
- Personalet har nulltoleranse for mobbing og krenkende atferd.
- Personalet tar vare på humoren i hverdagen.
- Personalet skal synliggjøre verdier som samhold og solidaritet.
- Personalet skal støtte barnas engasjement og oppfordre til samtaler og undring.
- Personalet skal synliggjøre og fremme mangfold og ulikheter som grunnlag for opplevelser og læring.

5.9.1 Livsmestring -Forebygging av mobbing og krenkende atferd i barnehagen

Arbeid mot mobbing og krenkende atferd handler om ansvarlige og tydelige voksne med et varmt hjerte og et klart hode. De voksne må være lydhøre og til stede, ha gode holdninger og forståelse for barn og barns samspill. Personalet må gjennom tilstedeværelse identifisere krenkende atferd og gjøre tiltak.

Tiltak

- Personalet har **nulltoleranse for krenkende atferd** og skal handle tydelig og raskt
- Personalet benytter «**livsmestring for barna i barnehagene**» -et handlingsverktøy for de kommunale barnehagene i Nordre Follo barnehagene
- **Tiltaksplan i handlingsverktøyet** skal benyttes i saker som gjentar seg og alvorlighetsgraden er stor i nært samarbeid med foresatte.
- Det er delt ut en **brosjyre til foresatte** som sier noe om hvordan foresatte kan hjelpe barnet med å mestre det sosiale samspillet og forebygge ekskludering og mobbing
- **Inkluderende bursdagspolitikk** der evt. invitasjoner sendes hjem (ikke legges i barnehagen) og hele grupper inviteres dersom barna skal ha barnebursdag. Dette for å unngå ekskludering.

5.10 Lek

Barna i Mellomåsen barnehage tilrettelegger for lek og vennskap

Vennskap

Personer vi liker, stoler på og er glad i å være sammen med, er vennene våre. I barnehagen legger vi grunnlaget for vennskap. Å ha venner er viktig for utvikling av sosial kompetanse og læring. Alle barn skal oppleve vennskap. Vennskap og lek går hånd i hånd i barnehagehverdagen.

Gjennom leken får barna mulighet til å mestre egen hverdag og bearbeide inntrykk og hendelser. I leken er det barna som legger premissene. De får bruke kroppen og sansene, øve seg på samarbeid og utvikle fantasi og kreativitet. Barna må skape nye ideer og bruke sine erfaringer. Barnas evne til samarbeid, kommunikasjon og språk trenes gjennom samhandling med andre. I leken tolker barna sine inntrykk og opplevelser av verden.

Barnehagen tilrettelegger for lek og vennskap ved at

- vi legger til rette for gode lekearenaer ut ifra de fysiske rammer
- barna får felles erfaringer gjennom turer, samtaler og aktiviteter som brukes i lek
- barna får leke i mindre lekegrupper
- barna får leke i aldersadekvate grupper
- barna skal få mulighet til å leke uforstyrret
- personalet deltar i leken, veileder og har søkelys på prososial atferd
- personalet bidrar til å videreutvikle barnas innspill og ideer i leken
- personalet observerer og analyserer leken og setter i gang tiltak hvis barna trenger hjelp til å utvikle sin lekekompetanse

5.10.1 Aldersinndelte grupper og aldersblandede grupper

Barnehagen deler opp i aldersinndelte og aldersblandede grupper på tvers av avdelingene hver uke.

- ✚ Regnbuegruppa (skolestarterne)
- ✚ Trollgruppa (4-åringene)
- ✚ Nøtteliten (3-åringene)

I tillegg får barna leke på tvers av avdelinger i ulike grupper.

5.10.2 Lekpregede aktiviteter med matematikkinnhold

Matematisk tenkning starter i barnehagealder. Voksenrollen er viktig for barnas matematiske utvikling som skjer i de daglige aktivitetene.

Aktiviteter

- sortering gjennom rydding, påkledning og avkledning og måltider
- regelleker
- bevegelsessanger, eventyr, rim og regler
- sammenligne størrelser
- bruk av pedagogisk verktøy «mattekassen»

5.11 Språk og kommunikasjon

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språket. Språk og kommunikasjon påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Det er i denne perioden grunnlaget for skriftspråket og leseferdigheter senere i oppveksten legges. Oppegård kommune har en egen lese- og skriveplan som er en del av planverket for praksis i det pedagogiske arbeidet i barnehagen.

Mellomåsen barnehage legger til rette for et godt språkmiljø for barna.

Tiltak

- lytte til hverandre, observere og gi respons
- leke med rim, regler og sang
- høytlesning og samtale om bilder, symboler og tekst
- jobbe med «snakke-pakken» i smågrupper
- bekrefte og sette ord på barnas uttrykk
- iverksette tiltak for barn med lite utviklet språk etter modenhet
- søkelys på «den gode samtalen» i barnas barnehagehverdag

«Den gode samtalen» er et viktig element i barnas hverdag:

- samtale med barnet om lek og hverdagssituasjoner
- benevne ord og handlinger
- sette ord på det barnet ser og interesserer seg for
- undre seg over stort og smått og dele erfaringer

5.12 Natur

Barna i Mellomåsen barnehage skal få opplevelser og delta i aktiviteter ute i naturen året rundt.

- turdag hver uke
- oppleve forandringer gjennom årstider
- være ute i all slags vær
- få kunnskap om og erfaringer med dyr og planter
- bli kjent i nærmiljøet
- miljødag
- Mellomåsen barnehages 10 helse- og miljøtiltak:
 1. Barna skal få delta i kildesortering av papp, papir, plast, metall og glass.
 2. Barna skal få kunnskap om resirkulering.
 3. Barnehagen skal medvirke til sunne kostvaner.
 4. Barnehagen skal benytte smågrupper for blant annet å fremme positivt samspill.
 5. Barna skal lære gode rutiner for vask av hender.
 6. Barna skal hjelpe til med å holde naturen og nærmiljøet rent.
 7. Barnehagens dagsrytme skal gi barna mulighet for å veksle mellom aktivitet og hvile.
 8. Barna skal ut på tur hver uke.
 9. Barna skal sikres grovmotoriske utfordringer.
 10. Personalet skal ha søkelys på kvalitet i uteleken gjennom hele året.

5.12.1 Turdag

Alle avdelinger er på turer med alle barna hver uke. Disse turene er tilpasset barnas alder og utviklingsnivå.

Natur og friluftsliv gir rom for et mangfold av opplevelser gjennom hele året. Avdelingene går på tur i små og store grupper. Turdag er mandager, men avdelingen kan også gå på småturer ellers i uka.

5.12.2 «Grønt flagg»

Mellomåsen barnehage ble vinteren 2006 miljøsertifisert gjennom prosjektet «Grønt flagg».

Hvert år har barnehagen et eget tema innenfor miljø og ressursparing. I 2020 er temaet «Ta vare på naturen».

Aktivitetsplan

- miljødag
- rydde opp etter seg på tur
- vise respekt for dyr og planter
- kildesortere søppel
- kildesortere mat
- gjenbruk av plast (skoposer)
- spare på vann
- skru av lys i rom som ikke brukes

6 Medvirkning

6.1 Foreldremedvirkning

Foreldremedvirkning er en av de viktigste hjørnesteinene i en pedagogisk virksomhet som barnehagen. Det er viktig at foreldrene og personalet samarbeider nært om barnas beste.

Tiltak

- Foreldre og personalet utveksler daglig informasjon som er viktig for begge parter for å gi barna en god dag og ivareta individuelle behov.
- Personalet er opptatt av god kommunikasjon og en åpen dialog.
- Vi har oppstartsamtaler når barnet har startet i barnehagen.
- Vi har to foreldresamtaler i året og etter behov (høst og vår).
- Vi har ett til to foreldremøter i året (høst og vår).
- Vi har foreldresamtaler i forbindelse med overføring til skolen.
- Vi har ulike markeringer og sammenkomster gjennom året (se års- hjul).
- Foreldrene har en representant fra hver avdeling i samarbeidsutvalget (SU).
- Personalet tar kontakt med foreldrene ved sykdom og skader.
- Pedagogisk leder og virksomhetsleder er tilgjengelig på e-post og telefon.

6.2 Barnas medvirkning

Barns rett til medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon og videreført i norsk lov. I barnehagelovens formålsparagraf § 3 står det at «Barn i barnehage har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt med dets alder og modenhet».

Personalet skal

- være lyttende og observante på barnas uttrykksmåte, kroppsspråk og handlinger
- tyde og bekrefte barnas signaler og behov gjennom kommunikasjon og handling
- gi barna tid til å uttrykke ønsker og behov
- gi barna mulighet til å delta på planlegging av aktiviteter gjennom samtaler, lek og interesser
- oppmuntre barna til å undre seg og stille spørsmål
- være bevisst sin rolle og sitt verbale språk og kroppsspråk
- benytte barnesamtaler som verktøy
- benytte smågrupper

7 Dokumentasjon og vurdering

7.1 Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør barnehagens arbeid for å oppfylle kravene fra barnehageloven og rammeplanen. Vi dokumenterer vårt arbeid på følgende måte:

- årsplan
- temaplaner
- månedsplaner og ukeplaner
- dagrapport på hver avdeling

7.2 Vurdering

HVA	HVORDAN	ANSVAR
Enkeltbarns læring og utvikling	Foreldresamtaler, observasjoner avdelingsmøter	Pedagogisk leder
Barn medvirkning	Observasjon, tilrettelegging og på avdelingsmøter	
Barnegruppe		
Månedsplaner	Evaluering på avdelingsmøter	Lederteam
Årsplan	Årlig evaluering	
Medarbeidertilfredshet	Medarbeiderundersøkelse annethvert år	
Brukertilfredshet	Brukerundersøkelse annethvert år	

Barnehagen benytter TRAS (tidlig registrering av språk) som arbeidsmodell for forståelse av barnas kommunikative utvikling. Redskapet er beregnet på barn over 3 år. Det er et redskap for observasjon av normal og forsinket språkutvikling. Det benyttes der personal og foresatte er usikker på barnets utvikling.

Foresatte må fylle ut et godkjenningsskjema når barnehagen skal bruke TRAS.

8 Oversikt over arrangementer og møter

Tid	Arrangement/møte	Innhold	Organisering	Ansvar
JANUAR	Vinteraktivitetsdag for barna	Aktivitetsdag for store og små med akebrett og ski	Ute i barnehagen	Personalet
FEBRUAR	Karneval for barna Samefolkets dag	Barna kler seg ut og vi har karnevals fest. Kunnskapsformidl.	I fellesrommet og på avdelingene Avdelingsvis /fellessamling	Personalet
MARS	Påsketilstelning med foreldre Foreldresamtaler	Foreldre og barn blir invitert til avdelingens påskearrangement	Hver avdeling dekker på til påskefrokost /påsekaffe (se egen invitasjon).	Personalet Pedagogisk leder
APRIL/ MAI	Dugnad med foreldre Miljødag for barna	Foreldre og barn inviteres til å pynte opp litt i barnehagen	Ute i barnehagen (se egen invitasjon)	Styrer og personalet
JUNI	Sommeravslutning for barn og foreldre	SU/barnehagen inviterer til sommerfest med underholdning	Ute i barnehagen (se egen invitasjon)	Samarbeidsutvalget
JULI	Sommerstengt i 2 uker		Barnehagen stenger de to midterste ukene i juli.	
AUGUST	Foreldresamtaler med nye foreldre	Bli kjent med barnets bakgrunn og vaner, og gi informasjon om avdelingen	Avdelingene inviterer fortløpende til en samtale når barnet starter.	Pedagogisk leder
SEPTEMBER	Foreldremøte/SU-møte	Informasjon fra styrer og avdelingene og valg av SU-representant	Avdelingsvis	Pedagogisk leder
OKTOBER/ NOVEMBER	Barnehagens bursdag for barna FN-dag	Fellessamling Fellessamling	Avdelingen som har ansvar, inviterer de andre avdelingene. Avdelingsvis	Avdelingen som har ansvar Pedagogisk leder
DESEMBER	Lucia m/foreldre Julebord Nissefest	Lucia-tog Barna spiser julemat. Alle barna kler seg ut som nisser.	Avdelingsvis Avdelingsvis Fellessamling, alle spiser grøt.	Avdelingene

